

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/o-ipn/struktura/kolegium-ipn-1/archiwum/rada-ipn/roczne-sprawozdania-rad/36568,Sprawozdanie-z-dzialalnosci-Rady-za-rok-2012.html>
2021-04-19, 17:58

Sprawozdanie z działalności Rady za rok 2012

W 2012 r. Rada działała w składzie: prof. Andrzej Chojnowski, prof. Antoni Dudek, prof. Andrzej Friszke, dr Antoni Kura, dr hab. Grzegorz Motyka, dr Artur Mudrecki, prof. Bolesław Orłowski, prof. Andrzej Paczkowski i prof. Tadeusz Wolsza.

Pracami Rady od 7 kwietnia 2011 r. do 5 kwietnia 2012 r. kierował Andrzej Paczkowski, zastępcami przewodniczącego byli: Andrzej Chojnowski, Andrzej Friszke i Antoni Kura. W związku z upływem kadencji na posiedzeniu w dniu 5 kwietnia odbyły się wybory władz Rady na kadencję 2012–2013. W wyniku tajnego głosowania przewodniczącym został Andrzej Chojnowski, a zastępcami przewodniczącego zostali: Antoni Dudek, Andrzej Friszke i Artur Mudrecki.

Rada odbyła w roku sprawozdawczym 20 posiedzeń. Oprócz członków Rady uczestniczyli w nich prezes Instytutu dr Łukasz Kamiński lub delegowani przez niego przedstawiciele, którzy informowali o bieżących sprawach Instytutu oraz odpowiadali na pytania i interpelacje. W zależności od tematu obrad udział w posiedzeniach brali dyrektorzy lub wicedyrektorzy odpowiednich pionów Instytutu oraz pracownicy merytoryczni. Ponadto członkowie Rady podczas posiedzenia w dniu 24 sierpnia spotkali się i podziękowali za dotychczasowe prace i trud zespołowi kierowanemu przez prof. Krzysztofa Szwagrzyka, pełnomocnika prezesa IPN ds. poszukiwań miejsc pochówku ofiar terroru komunistycznego, prowadzącemu prace archeologiczno-ekshumacyjne na warszawskich Powązkach Wojskowych, w kwaterze powszechnie zwanej „Łączką”, gdzie zostały pochowane osoby zamordowane pod koniec lat czterdziestych i początku lat pięćdziesiątych.

Sprawą, która przez kilka miesięcy stanowiła przedmiot wielokrotnych dyskusji Rady, było wypełnienie delegacji ustawowej, zawartej w art. 5 Ustawy z dnia 18 marca 2010 r. o zmianie ustaw o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. nr 79, poz. 522), która zobowiązała Radę do opracowania formy opublikowanego inwentarza archiwalnego IPN-KŚZpNP. Na posiedzeniach w dniach 26 stycznia, 3 lutego, 12 lipca omawiano zasady merytoryczne, dotyczące sposobu publikowania inwentarza archiwalnego, 29 listopada zaś Rada zapoznała się z elektroniczną wersją inwentarza. Jednym z głównych tematów obrad była kwestia nowelizacji ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej odnośnie do pionu ścigania (5 stycznia), pionu archiwalnego (19 kwietnia) i pozostałych uregulowań prawnych w niej zawartych (10 maja). Rada stoi na stanowisku konieczności podjęcia szybkiej nowelizacji ustawy, w szczególności przepisów dotyczących organizacji konkursów badań naukowych nad najnowszą historią Polski i funkcjonowania pionu śledczego. Członkowie Rady przygotowali propozycje zmian w tym zakresie. Rada zajęła się działalnością edukacyjną i miesięcznikiem popularnonaukowym – biuletynem IPN „Pamięć.pl” (9 lutego, 25 października) oraz działalnością badawczą

prowadzoną przez Biuro Edukacji Publicznej i Oddziałowe Biura Edukacji Publicznej (27 września, 11 października i 15 listopada), co skutkowało przyjęciem przez Radę w dniu 25 października rekomendacji dla projektów badawczych. Podczas osobnego posiedzenia (24 sierpnia) omówiono reguły określające zasady ustalania kolejności weryfikacji oświadczeń lustracyjnych w zakresie, jaki nie został uregulowany w ustawie o Instytucie Pamięci Narodowej i ustawie o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, czego rezultatem było przyjęcie przez Radę w formie uchwały rekomendacji dla procedur lustracyjnych.

Nadto działając na podstawie art. 39 ust. 3 ustawy o IPN, Rada podjęła 44 decyzje stwierdzające nieważność decyzji prezesa o przejęciu dokumentów do zbioru archiwalnego IPN.

Kilkakrotnie (15 marca i 6 września) przedmiotem posiedzeń było omówienie spraw związanych z funkcjonowaniem pionu śledczego Instytutu, których wynikiem było przyjęcie stanowiska Rady w dniu 6 września 2012 r. uznającego, że niedostateczne wyjaśnienia udzielone przez kierownictwo Głównej Komisji nie pozwalały Radzie stwierdzić, czy podjęte działania były prawidłowe, a tym bardziej przedstawić rekomendacji dotyczących kierunków dalszej polityki ścigania.

Ponadto Rada zajmowała się:

omówieniem i przyjęciem Informacji o działalności Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, składanej przez prezesa IPN Sejmowi i Senatowi (1 marca);

sprawami prowadzonymi przez Biuro Dyrektora Generalnego, Biuro Budżetu i Finansów, Biuro Ochrony, Biuro Administracyjno-Gospodarcze, Biuro Informatyki oraz Samodzielną Sekcję Audytu Wewnętrznego (21 czerwca);

omówieniem usprawnienia funkcjonowania archiwum IPN (19 kwietnia) i zmian organizacyjnych, w wyniku czego na posiedzeniu w dniu 12 lipca zostały przyjęte poprawki do statutu Instytutu.

Rada zapoznała się z działalnością poszczególnych oddziałów terenowych i ich bieżących problemów na podstawie informacji przedstawianych przez kierownictwo IPN (24 maja i 20 grudnia) oraz informacji zaprezentowanych przez członków Rady, pozyskanych w trakcie wizytacji w Oddziałach IPN w Lublinie, Krakowie i we Wrocławiu.

Ponadto podczas posiedzenia w dniu 5 kwietnia Rada, zgodnie z art. 24a ustawy o IPN, omówiła przedłożone przez prezesa IPN Sprawozdanie z działalności Instytutu za 2011 r., które przyjęła jednogłośnie.